

GAZETA PORANNĄ

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 8812.

Lwów, wtorek 26 marca 1929.

Rok XX.

Nakładem Spółki Wydawniczej GRODKI i Spółka.

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI.

Wszelkie towary na święta zakup w firmie „ZAKOPANE” - Moor i Stachowicz, Akademicka 24. -- L. Sapięhy 25.

Mowa ministra Zaleskiego o sprawach mniejszościowych.

Warszawa, 24. marca. (Tel. G. P.). W niedzielę, 24. bm. o godzinie 9. wieczorem w salach Resursy Kupieckiej odbył się doroczny bankiet Towarzystwa badania zagadnień międzynarodowych. W czasie bankietu zabrał głos minister spraw zagranicznych August Zaleski i wygłosił przemówienie, w którym między innymi powiedział:

W kilkanaście dni zaledwie po debacie genewskiej trudno mi było niepodzielić się z panami wrażeniami, które wywołałem z Genewy. Pragnę podzielić się z panami moimi wrażeniami z rozpraw nad sprawą mniejszości.

Jeśli chodzi o źródła natchnienia wniosku kanadyjskiego, skłonny jestem widzieć je z jednej strony w sytuacji wewnętrzno-politycznej rządu kanadyjskiego, zabiegającego o utworzenie swojej większości parlamentarnej, z której kilkunastu deputowanych zależnych jest od wyborów nie należących ani do anglo-saskiego, ani francuskiego odłamu ludności Kanady. Z drugiej strony źródło to widzę w pewnych dążeniach emancypacyjnych tegoż rządu. Żałować jedynie należy, że wniosek kanadyjski zbiegł się w czasie z wnioskiem niemieckim i że wskutek tego w oczach niewłaściwie robić to mogło wrażenie skoncentrowanej akcji politycznej niemiecko-kanadyjskiej.

Co się tyczy historii wniosku niemieckiego, to wstępem do niej na terenie Ligi Narodów było wystąpienie na ostatnim Zgromadzeniu Ligi delegacji niemieckiej. Jasnym jednak było już we wrześniu, że delegacja niemiecka nie zadowolniła się dość pobieżną i ogólnikową dyskusją na Zgromadzeniu w roku 1928 i będzie szukała okazji w bliskiej przyszłości, aby dyskusję tę na poważniejsze wprowadzić tory. Rozgrywka mniejszościowa nastąpiła w marcu. Termin nie wyszedł na dobre teom i zamierzeniom niemieckim.

Wynikiem lugańskiej zapowiedzi ministra Stresemanna było głębsze zastanowienie się nad problematem

mniejszościowym i nad celami, dla których rozdmuchiwało zarzewie, tych państw, które stabilizację i utrwalenie obecnych stosunków w Europie uważają za naczelną zadania swej polityki zagranicznej. Rezultatem ostatecznych tych refleksyj było zdecydowane i energiczne przeciwstawienie się przedstawicielom tych państw na ostatniej Radzie Ligi wszelkim próbom używania sprawy międzynarodowej ochrony mniejszości dla celów ubocznych i egoistycznych. Nie łatwo jest zrozumieć, dlaczego państwo, które pretenduje widocznie do roli patrona i ordonika mniejszości, zamiast przyjąć przede wszystkim na siebie udoskonalone według własnej recepty międzynarodowe zobowiązania mniejszościowe, usiłuje narzucić je tym państwom, które są związane traktatami mniejszościowymi. Dlatego też powstają wątpliwości co do celów mniejszościowej akcji niemieckiej.

Wielkim zyskiem z ostatniej Rady wyniesionym, jest powszechne przekonanie, że Liga Narodów nie można używać jako instrumentu do celów innych, niż te, które wyraźnie sformułowane są w jej pakcie. Zyskiem ostatniej sesji

jest stwierdzenie konieczności asymilacji państwowej mniejszości. Oczywiście nikt nigdy w Lidze nie myślał i nie myśli o asymilacji etnicznej.

Zastanawiając się nad debatą mniejszościową w Lidze, trudno mi oprzeć się przekonaniu, że musi ona mieć pewien dodatni wpływ na mniejszości w Polsce.

Z zadowoleniem zaznaczyć muszę, że w ostatnich czasach miały miejsce fakty, wskazujące, że w kierowniczych kołach mniejszości niemieckich ujawniać się zaczyna owy prąd w stosunku do państwa. Objawem takim była interesująca mowa przedstawiciela mniejszości niemieckiej w Sejmie posła Wulla na komisji spraw zagranicznych, a również i odezwa niemieckiego związku kulturalno-gospodarczego na Górnym Śląsku.

Ostatnia sesja genewska przyczyniła się do oczyszczenia terenu dla tego porozumienia. Tym razem, przy załatwianiu skarg mniejszości górnośląskich, tak niemieckiej jak i polskiej obyło się bez mów ze strony przedstawicieli obu państw.

Pragnąłbym podkreślić fakt skierowania przed Radę Ligi za zgodą obu stron załatwienia nader trudnej sprawy

wy wpisów szkolnych na drogę dwustronnych, bezpośrednich rokowań. W ten sposób ustalili się najwłaściwsza metoda obustronnego porozumienia. Sądzę, że przy pewnej ilości dobrej woli z obu stron, stosowanie tej metody doprowadziłoby do wybitnego odciążenia Rady Ligi od spraw mniejszościowych, którymi dziś niepotrzebnie jest ona zalewana.

WYBORY WŁOSKIE PRZY WTÓRZE ORKIESTR.

Rzym, 24. marca. (Tel. G. P.) Dziś odbyły się wybory w całym królestwie. Osoby należące do wszystkich klas społecznych, z następcą tronu i Mussolinim na czele składali swe głosy w biurach. O godz. 4 popoł. liczba osób, które złożyły już swe głosy, dochodziła do 95 proc. uprawnionych. W wielu miejscowościach wyborcy udawali się do biur ze sztandarami i orkiestrami.

AWANTURY KOMUNISTYCZNE W PARYŻU.

Paryż, 24. marca. (Tel. G. P.) W dniu dzisiejszym, podczas metingu komunistycznego policja usiłowała aresztować członków bojówki komunistycznej. Komuniści zaatakowali gwałtownie policjantów, którzy jednakże aresztowali wszystkich komunistów. 20 z nich zatrzymano w areszcie.

WYBUCH GRANATU W WAGONIE KOLEJOWYM.

Katowice, 24. marca. (Tel. G. P.) Wczoraj wieczorem, w jednym z wagonów tuż przed stacją Wielkie Hajduki wybuchł granat, raniąc 4 chłopców w wieku szkolnym. Władze bezpieczeństwa wdrożyły natychmiast dochodzenia.

15-CIE AUTOBUSÓW OFIARĄ POŻARU

Berlin, 24. marca. (Tel. G. P.) Ubocny w warsztatach autobusowych Berlina wybuchł pożar, który zniszczył całkowicie stolarnię wraz z 15-ma autobusami. 3 strażaków zostało rannych w czasie akcji ratunkowej.

Przeniesienie zwłok Marszałka Focha pod Łuk Tryumfalny.

KONDUKTOWI TOWARZYSZYŁY WIELOTYSIĘCZNE TŁUMY.

Paryż, 24. marca. (Tel. G. P.) Ceremonia przewiezienia trumny ze zwłokami Marszałka Focha pod Łuk Tryumfalny odbyła się dzisiaj rano o godzinie 8.45. Po krótkiej modlitwie proboszcza parafii św. Klotyldy przystąpiono do wyniesienia trumny z domu w obecności ministrów Poincarego, Louchera i innych, pozatem wyższych oficerów garnizonu, członków dawnego sztabu generalnego wojsk sojuszniczych i tłumów publiczności. Ustawiona przed domem kompania piechoty oddała honory wojskowe. Po złożeniu trumny na karawanie przodem ruszył oddział kirasjerów, z tyłu zaś postępowała rodzina, przedstawiciele władz

oraz sztabu generalnego. Po przybyciu na plac trumnę złożono na lawecie armatniej i ustawiono pod Łukiem Tryumfalnym. Na trumnę złożono szereg sztandarów oraz połowy uniform Marszałka. Dokoła trumny płoną cztery pochodnie. Po złożeniu honorów przez oddziały wojskowe, trumnę otoczyła straż honorowa złożona z 4 oficerów z obnażonymi szablami, b. kombatantów i harcerzy. Pozatem przy trumnę szuwają dwaj Ojcowie Jezuitów. Zgromadzone na miejscu wielotysięczne tłumy zaczęły się niebawem rozchodzić w milczeniu, wśród ogólnego wzruszenia.

**Kopernik
Marysienka**

Największy i najwybitny film świata p. t.
K R Ó L K R Ó L Ó W Film cudnie
kolorowany
UWAGA: Za zezwoleniem wysokich władz, w świetlenie tego filmu odbywać się będzie — ze
względu na jego wartość estetyczną i artystyczną — przez cały **Wielki Tydzień.**

Dlaczego gmina m. Lwowa musi starać się o pożyczkę długoterminową.

DZIEDZICTWO ZACIĄGNIĘTYCH DŁUGÓW I ROZPOCZĘTYCH ROBÓT. — JAKIE ULICE ZOSTANĄ PRZEBUDOWANE W ROKU BIEŻĄCYM. — UZNANIE DLA URZĘDNIKÓW GMINNYCH.

Lwów, 25 marca.

(jp) W dalszym ciągu wywiadu, jakiego udzielił nam najuprzejmiej gen. referent budżetu miejskiego na rok 1929/30 dr. Brzeski, naświetlił sprawę starań gminy o zaciągnięcie długoterminowej pożyczki zagranicznej.

W dziale spłaty długów — powiedział dr. Brzeski — figuruje kwota 4,639.445. W r. ub. kwota ta wynosiła 2,658.638 zł. Tak znaczna zwyszka tego działu tłumaczy się koniecznością preliminarzowania kwoty 2,485.000 zł. na odsetki po 6 proc. od pożyczki w państwowym funduszu rozbudowy w kwocie 3,500 tys., zaciągniętej w zeszłym roku na budowę bloków mieszkalnych przy ul. Pełtowej i Stryjskiej, jakoteż na opocentowanie zaciągniętej się mającej pożyczki długoterminowej w kwocie około 4 milj. dol., czyli okrągło 36 milj. zł.

— W jakim celu ma być zaciągnięta ta pożyczka? — zapytujemy.

— Zaciągnięcie długoterminowej pożyczki jest konieczne celem umożliwienia spłaty zaciągniętych przez poprzedni Zarząd miasta pożyczek krótkoterminowych, jakoteż na niezbędne inwestycje. To też o ileby szanse pożyczki zagranicznej nie dopisały, w takim razie zajdzie potrzeba prolongowania pożyczek krótkoterminowych i trzeba będzie pójść za przykładem Poznania na drogę rozpisania miejskiej pożyczki wewnętrznej.

— Czy sądzi pan Nadradca, że pożyczka taka miałaby powodzenie?

— Mam to przekonanie. Dzięki tej okoliczności, że gmina waloryzowała swe obligacje przedwojenne bardzo korzystnie dla posiadaczy tych obligacji. Jeśli porównamy wysokość tej waloryzacji w stosunku do rozmaitych Towarzystw finansowych, które zredukowały zobowiązania swoje prawie do zera, to musimy się spodziewać, że zaufanie do obligacji miasta Lwowa wzrosło i ustaliło się wśród szerokich warstw publiczności tak, że chętnie poszłaby na tę lokatę swoich kapitałów. Podobny dowód zaufania z powodu korzystnej dla stron waloryzacji, widzimy na przykładzie Miejskiej Kasy Oszczędności, w której po waloryzacji dział wkładów rozrasta się prawdziwie imponująco.

Muszę zaś podkreślić, że zaciągnięcie pożyczki długoterminowej jest dla naszego miasta piekącą koniecznością także dlatego, aby można było dokończyć roboty, pozaczynane w roku poprzednim i nie dopnieć do nieobliczalnych strat i zmarnowania wyłożonych już pieniędzy.

— Zapne panu Nadradcy wiadomo, że w mieście obiegają niepokojące pogłoski o olbrzymim zadłużeniu miasta Lwowa? Wobec tego prosimy o wyjaśnienia miarodajne w tym kierunku dla poinformowania opinii publicznej.

— Mogę stwierdzić na podstawie cyfr, że pogłoski te są przesadne. Obecne zadłużenie wynosi 34.076.643 zł. Od czasu rozwiązania Rady miejskiej zaciągnięta

gmina następujące pożyczki: długoterminową 7 proc. pożyczkę w Banku Gosp. Kraj. w kwocie 7.700 tys. zł., pożyczkę w Państw. funduszu rozbudowy w kwocie 3.500 tys. zł. i 12 milj. krótkotermini-

nowych pożyczek w Banku Gosp. Kraj., w Banku Dyskontowym Warszawskim i w Miejskiej Kasie Oszczędności. Cyfry te w porównaniu z ogólną cyfrą budżetu nie są zbyt wysokie, zwłaszcza, że

Pożar magazynu pakul i kłaków przy ul. Pod Dębem.

PO TRZYGDZINNEJ AKCJI RATUNKOWEJ OGIEŃ UGASZONO.

Lwów, 25. marca

(—) W sobotę o godz. 23 w nocy wybuchł groźny pożar w realności Pod Dębem 14, gdzie mieścił się magazyn kłaków i pakul. Ogień powstał z nieznanego przyczyny i błyskawicznie począł się rozszerzać, tak że w ciągu kilku minut objął cały budynek. Gdy zaalar-

mowana straż pożarna przybyła na miejsce, zastała magazyn w płonieniach.

Akcja straży pożarnej trwała trzy godziny, w czasie której wyrabano sufit magazynu oraz część podłogi i o godz. 1.30 w nocy ogień został ugaszony. Szkoły nie zdołano ustalić.

Powtórne niepowodzenie nowicjuszy w zawodzie włamywaczy kasowych.

Lwów, 25 marca.

(—) Ub. nocy nieznaną dotąd sprawcy włamali się do biura firmy tekstylnej Juliusza Feiwa przy ul. Legionów 1. 13, gdzie zamierzali rozpruć kasę ogniową. Złodzieje widocznie nie byli fachowcami, lecz prawdopodobnie początkującymi w zawodzie kasiarskim, gdyż przyszli na włamanie bez

odpowiednich narzędzi, tak, że zdołali tylko wywiercić dwie dziurki i odkręcić kilka śrubek, poczem pozostawili całą kasę odeszli. Policja mimo to wszczęła za nimi poszukiwania, gdyż w ostatnich dniach jest to drugi wypadek usiłowanego włamania kasowego przez tych samych nowicjuszy.

Walne Zgromadzenie Izby adwokatów.

ZWYCIĘSTWO ODMIOSŁA LISTA „RRZĄDOWA”

Lwów, 25. marca.

(—) W sobotę wieczorem w sali Izby Adwokatów odbyło się doroczne

Heleny Pessel, Wiedeń

Walne Zgrom. członków Izby. Zgromadzenie to zapowiadało się b. interesująco ze względu na zorganizowanie się jawnej „opozycji”, która zamierzała przeforsować swoich kandydatów do Wydziału i Rady dyscyplinarnej, przeciwstawiając się kandydatom proponowanym przez dawny Wydział.

Zebrańce zagaił prezes adw. dr. Grek, poczem wicepr. dr. Sommerstein wygłosił referat o zabiegach poczynionych przez Izbę w sprawie wolno-przesiedlania adwokatów. Następnie nad sprawozdaniem z czynności Wydziału potoczyła się dyskusja w atmosferze bardzo podnieconej, a chwilami wprost burzliwej.

Wybory, które przeciągnęły się po północy, dały zwycięstwo liście „rządowej”. Prezydium wybrano jednogłośnie

Prezydent: dr. Michał Grok, wiceprezesi: dr. Henryk Loewenherz i dr. Emil Sommerstein, prokurator: dr. A. Till, zastępcy: dr. Herschtal, dr. Pokorny i dr. Schoenbach. Prezydent Rady Dyscyplinarnej dr. Ignacy Wein.

„Mud-Radio” i „Ura i van a”

Członkowie Wydziału: dr. Brückman, dr. Buber, dr. Chotiner, dr. Dogilewski, dr. Landesberg, dr. Longschamp, dr. Laz, dr. Głuszkiewicz, dr. Oleśnicki, dr. Pieracki, dr. Schmidt, dr. Sandauer, dr. Wolf.

Członkowie Rady Dyscyplinarnej: dr. Dawydyak, dr. Menkes, dr. Mochnański, dr. Rawicz, dr. Stankiewicz, dr. Thom, dr. Wołoszyn.

Egzaminatorowie dla egzaminu adwokackiego: dr. Allerhand, dr. Alles, dr. Dwernicki, dr. Holländer, dr. Kamiński, dr. Kulikowski, dr. Köffler, dr. Ewyn, dr. Lewicki, dr. Nadraga, dr. Nowotny, dr. Mayer, dr. Fell, dr. Reiss, dr. Starosolski, dr. Schapira, dr. Ulam, dr. Wróblewski.

Egzaminatorowie dla egzaminów sędziowskich: dr. B. Blumenfeld, dr.

wartość majątku gminy ocenili znawcy na kwotę okrągłych 200 milj. zł.

— Jakie pozycje zasługują na uwagę w innych działach budżetu miejskiego?

— Warto zwrócić uwagę na rubrykę wydatków na drogi, ulice i place publiczne. Na ten cel preliminarzowano kwotę 2,643.708 zł. W roku ub. wydano na inwestycje drogowe 3,001.431 zł. Są to kwoty znaczne, ale konieczne wobec stanu dróg i ulic we Lwowie. Jesteśmy jeszcze wprawdzie dalecy od uporządkowania całego miasta, jednak znaczny postęp został już w tym kierunku zrobiony. W roku obecnym będą brukowane ulice przylegające do ul. Akademickiej, a to Zimorowicza, Chorążczyzny, Koralnińska, Bielowskiego, Sokoła, Maleckiego i Sienkiewicza.

Z preliminarza budżetowego — zakończył dr. Brzeski — jest widoczne, że gospodarka miejska jest prowadzona celowo i ostrożnie, że w ramach ciasnych dochodów staramy się zadośćuczynić wszystkim wymaganiom i żądaniom, jakich musi się oczekiwać od miasta przesyłającego czteremilionowego. Przy układaniu budżetu wybija się na pierwszy plan niedostateczność środków finansowych, przypisanych przez państwo samorządom do spełnienia ich zadań. A zadań tych jest coraz więcej. prawie każda nowa ustawa nakłada na samorzady nowe ciężary, nie dając równocześnie nowych źródeł dochodu. Zmiana tej polityki jest zatem konieczna.

Nakoniec — powiedział dr. Brzeski — chcę skorzystać ze sposobności, aby dać wyraz mojemu pełnemu uznaniu dla urzędników gm. miasta Lwowa za ich gorliwą pracę i gotowość, z jaką spieszyli mi, jako referentowi budżetowemu z pomocą przez chętnie i szybko dostarczanie na każde żądanie wszelkich informacji i potrzebnych materiałów. Niemniej miłą była współpraca z Zarządem miasta pp. prof. Nadolskim, Obmińskim i Frankowskim, którzy starali się zawsze ułatwić mi moje zadanie.

Ze sportu.

Pierwsze „sensacje” piłkarskie.

Lwów, 25 marca.

Mistrzostwa ligowe rozpoczęły się obiecująco. Pierwsze rozgrywki, przeprowadzone na trzech frontach przyniosły też i pierwsze niespodzianki. Sensacją bezsprzecznie była klęska Legji, grającej na własnym boisku. Zasilenie ataku Steuermanem przyniosło w danym wypadku ujemne skutki, gdyż nie mógł on pogodzić się z Łańką.

Drugą niespodzianką była wysoka stosunkowo klęska Polonji, poniesiona w Łodzi. Warta odniosła natomiast programem przewidziane zwycięstwo nad Turystami i to w imponującym stosunku.

Kolejność tabelki ligowej przedstawia się zatem chwilowo następująco: 1) Warta, 2) ŁKS, 3) Ruch.

Warszawa, 24 marca. (Tel. G. P.) Ruch — Legja 2:1 (1:1). Głównym powodem klęski Legji była niedyspozycja jej linii napadu, gdzie Łańko zupełnie nie rozumiał się z Steuermanem.

Najlepszym graczem Legji był Giszowski, który grał na skrzydle. Ruch pracował bardzo ambitnie i wygrał zupełnie zasłużenie. Bramki zdobyli dla Ruchu Gęsiora i Peterek, dla Legji Łańko. Sędzia p. Twardeszkievicz z Łodzi. Warunki terenowe b. dobre. Widzów przeszło 1000.

Poznań, 24 marca. (Tel. G. P.) Warta — Turysty 7:1 (4:0). Zupełna przewaga Warty, dla której bramki strzelili Przybysz 4, Radojewski, Staliński i Szerfke II. po jednej. Punkt honorowy dla Turystów strzelił Frankus. Sędzia p. Mallow

Łódź, 24 marca. (Tel. G. P.) ŁKS — Polonia 4:2 (2:1). Polonia wystąpiła już z graczami pozyskanymi z TKS-u, a mianowicie ze Slogowskim, Suchockim i Gumowski, mimo to jednak grała dość słabo. Przebieg gry zwłaszcza po pauzie wykazywał przewagę Polonji, która jej jednak nie potrafiła cyfrowo uwidocznić. Bramki dla zwycięzców strzelili Król 2, Jańczyk i Durka, dla Polonji obie Ałaszewski. Sędzia p. Baranowski. Widzów około 8000.

WYNIKI ZAWODÓW PIŁKARSKICH W KRAJU.

Kraków, 24 marca. (Tel. G. P.) Wisła — Garbarnia 2:2 (2:1). Wisła bez Reymanów, Balcera i Czulaka. Bramki strzelili Krupa i Kotlareczyk II. dla Wisły, dla Garbarni obie Joksz. Sędzia p. Jedliński.

Na sezon wiosenny!
Frenchcoat płaszcze i kurtki, raglany z materiałów anglels., lodenu skóry, gabardyny i płótna dla Pań i Panów poleca

American House

Lwów, Kopernika 5. Tel. 44-78.

Proszę oglądać!

Cracovia — BBSV 7:1 (3:0). Wyższe zawody towarzyskie trwały jedynie 2x30 min. Cracovia wygrywa zupełnie łatwo. Bramki strzelili Wójcik 2, Rusinek 3, Małczyk i Kubiński po jednej. Sędzia p. Schneider

Warszawa, 24 marca. (Tel. G. P.) Warszawianka — AZS 5:0 (4:0).

TRENER POGONI P. MAZAL WE LWOWIE.

Wczoraj rano przyjechał do Lwowa nowy trener Pogoni p. Mazal, który już w bieżącym tygodniu rozpocznie swą pracę. P. Mazal, student weterynarii, długoletni gracz Sparty i Slavii robi nader dodatnie wrażenie i należy się spodziewać, że obecność jego przyczyni się do podniesienia lwowskiego piłkarstwa.

Zarząd Pogoni wzywa wszystkich graczy, by stawili się dziś w poniedziałek o 7-mej wieczorem celem zapoznania się z trenerem.

WALNE ZGROMADZENIE ŁOZLA.

(CS). W lokalu ŻKS. Hasmonea odbyło się wczoraj Doroczne Walne Zgromadzenie Okręgowego Związku Lekkoatletycznego, przyczem reprezentowane były wszystkie kluby należące do ŁOZLA z wyjątkiem ILKS. Czarni. Obradom przewodniczył inż. Jakubowski z Pogoni. Po wysłuchaniu sprawozdań, które składali kolejno p. Wisłocki imieniem ustępującego Zarządu, p. J. Beigel imieniem Wydziału spraw sędziowskich, prof. Fedorowski jako były skarbnik, oraz dr. Marjan Pater imieniem komisji rewizyjnej, udzielono ustępującemu Zarządowi absolutoryjum, przyczem wyrażono specjalne podziękowania pp. Wisłockiemu, Beigelowi i prof. Fedorowskiemu, którzy mimo ciężkich warunków pracy wytrwali na stanowisku i doprowadzili do odbycia się dorocznego Walnego

Zgromadzenia. Natomiast udzielono nagany byłemu sekretarzowi Związku p. Kawie za lekceważenie przyjętych na siebie obowiązków i za zupełną beczynność. Równocześnie postanowiono zwrócić się do PZLA. z wnioskiem o zdyskwalifikowanie p. K. na przeciąg jednego roku. Z kolei przystąpiono do wyboru nowych władz, który dał następujący wynik: inż. Jakubowski (Pogoń) przewodniczący, Wisłocki (AZS.) wiceprzew., Chiger (Dror) sekretarz, prof. Fedorowski (Sokół-Macierz) skarbnik, członkowie Zarządu: mjr. Baszniak (Lechja), prof. Zipper (Hasmonea), dr. Gewandter (Dror), por. Kuniczak (Pogoń) i Rzepka Wł. (AZS.), p. Harnakiewicz. Komisja Rewizyjna: inż. Kuchar, dr. M. Pater i Borowiec. Po dokonaniu wyborów uchwalono szereg wniosków, m. i. postanowiono zorganizować w bieżącym sezonie pięciobój o mistrz. Okręgu w Jarosławiu, oraz bieg na przełaj o mistrz. Okręgu w Przemyślu.

KONKURS HIPPICZNY 14. P. UL. JAZŁOWIECKICH.

Wczoraj odbyły się w ujeżdżalni krytej na Jałowcu konkursy hipiczne urządzane staraniem Komitetu Sportowego 14. p. ul. jazłowieckich. W konkursie lekkim (1,10 m.) 1) por. Porzecki na „Nedda“, w konkursie zwykłym (1,20 m.) pierwsze miejsce ex aequo rotm. Walkowski na „Lida“ i por. Pohorecki na „Farsa“, w konkursie podoficerów zwyciężył plut. Józwa na „Obrońca“. Za wody odbyły się wobec licznie zebranej publiczności.

N A D E S Ł A N E.

Lekarz chorób skórno-wener.
Dr. F. MAHL, Syksuska 48

Pracowita dba lwowskich złodziei.

KILKA FUTER I TOWARY BŁAWATNE STAŁY SIĘ ICH ŁUPEM.

Lwów, 25 marca. (—) Złodzieje mieszkaniowi w przeciwieństwie do adeptów na mistrzów kasowych, mieli wczoraj nie zły dzień i na swe conto zapisali kilka udanych „skoków“, pracując głównie w branży futrzanej.

I tak doniósł wczoraj policji Jakób Landau, zam. przy ul. Sykstuskiej, że z mieszkania skradziono mu futro i palto wart. 2000 zł. Ten sam los spotkał wczoraj Samuela Wachtla, zam. przy ul. Długosza 35, któremu skradziono futro wart. 500 dol. Inni znów złodzieje włamali się do mieszkania

Józefa Raubvogla przy ul. Modrzejewskiej 14 i skradli bieliznę wart. 5000 zł. — Wcale nieźle obłowili się wczoraj złodzieje, którzy dostali się do składu bławatnego Reginy Licht przy ul. Boimów 20. Poszkodowana nie zdołała stwierdzić, ile jej skradziono. — Ofiarą włamywaczy padło również wczoraj mieszkanie Ludwika Świstelkiej, zam. przy ul. Lelewela 6, której skradziono futro, płaszcz i wartościowe monety, ogólnej wartości 1200 zł.

We wszystkich tych wypadkach policja wdrożyła energiczne dochodzenia.

Staw na ul. Snopkowskiej wylał

I GROZIŁ ZALANIEM SASIEDNICH DOMÓW.

Lwów, 25. marca. (—). Wczoraj wieczorem zaalarmowano policję oraz straż pożarną, że wylały oba stawy znajdujące się na terenie cegielni Nachta przy ul. Snopkowskiej i zagrażają zatopieniem kamienicy przy ul. Snopkowskiej 29, gdzie woda dostała się już do piwnic.

Na skutek alarmu wyruszył na miejsce tren straży pożarnej. Stwierdzono istotnie, że woda z mniejszego

stawu przedostała się do większego, który wylał. Wylana woda poczęła uchodzić do kanału w rzeczywistości przy ul. Snopkowskiej 29, jednakowoż nie mogła się tam zmieścić i wdarła się do piwnic.

Straż pożarna po przybyciu zrobiła groblę i wstrzymała wylew wody. Wodę, która nagromadziła się w piwnicach, wypompowano.

ZAWODY O ODZNAKĘ P. Z. N. ZA SPRAWNOŚĆ NARCIARSKĄ.

Wczoraj odbyły się zawody narciarskie o odznakę PZN. za sprawność. Dla pań odbył się bieg 8 km. z udziałem 3 zawodniczek, z których panie Bielska i Toloczówna uzyskały wymagane warunki do zdobycia nagrody. Panowie startowali w biegu 12 km. Na 5 startujących uzyskali wymagane czasy Bory, Leszczyński i Jakubowski

CO DZIAŁO SIĘ ZAGRANICĄ?

Budapeszt. Hungaria - III. Obwód 3:0, FTC. - Ujpesti 3:1, Vasas - Bacia 3:3.

Paryż. W biegu 10 narodów w konkurencji drużynowej zwyciężyła Francja 31 pkt., 2) Anglja 7 pkt., 3) Hiszpanja 117 pkt. W klasyfikacji jednostkowej wygrał bieg Cotereł (Anglja), który trasę 16 km. przebył w czasie 42 min. 46 sek.

Praga. Sparta - Beogradzki KS. 7:2, Victoria - Liben 4:1, Slavia - Bohemians 4:0.

Wiedeń. Florisdorf - BAC. 3:1, Wacker - Slovan 6:1, Rapid - Admira 4:3, Sportclub - Herta 6:3, WAC. - Austria 2:1.

Bratislava. Florisdorf (Wiedeń) - Bratislava 4:4.

KRONIKA

25

MARCA
Poniedziałek
Z. NPM.

REDAKCJA BEZWARUNKOWO MANUSKRYPTÓW NIE ZWRACA.

TEATR WIELKI:

Poniedziałek, 25. marca, o godz. 7.30 wiecz. „Wij“, ukraińskie przedstawienie. Wtorek, 26. marca o godz. 7.30 „Carewicz“ operetka Fr. Lehara (premjera).

TEATR MAŁY:

Poniedziałek, 25. marca, o godz. 7.30 wiecz. „Murzyn warszawski“. Wtorek, 26. marca o godz. 7.30 „Murzyn warszawski“.

Teatr Mały daje jeszcze tylko przez kilka dni „Murzyna warszawskiego“ cieszącego się niebawem dotąd powodzeniem.

„Noc przedślubna“, arcywesoła farsa Juljana Krzewińskiego ukaże się dziś popołudniu o godz. 3.30 po cenach znacznie zniżonych.

BIURO KONCERTOWE M. TUERKA.

Poniedziałek, 25. marca: Recital fortepianowy uczniów wrocławskich Prof. Br. Poźniaka.

Wtorek, 26. marca: Dr. Edward Steinberger, Pianista. 2566

(—) Włamanie i kradzieże. Nieznani sprawcy włamali się wczoraj do magazynu korzennego Kazimierza Maksymowicza przy ul. Cichej 3., gdzie skradli towary korzenne i pakę sardynek. Szkoda narazie niestwierdzona. — Ze strychu Etki Elt przy ul. Korzeniowskiego 3. skradziono wczoraj bieliznę jedwabną wart. 200 zł.

(—) Niebezpieczny mąż. W parku Kościuszki wywołał wczoraj wielką awanturę Salomon Friedman, zam. św. Zofii 12., który pobił swą żonę. Po spisaniu z nim protokołu wypuszczono go na wolną stopę.

(—) Aresztowanie. Do aresztów policyjnych oddano wczoraj Hermana Klabra, poszukiwanego za oszustwa uliczne, Stanisława Masztalera i Iwana Demczuka pod zarzutem włóczęgostwa.

ZGUBIONO

DWIE OBRĄCZKI ZŁOTE, SPOJONE, BEZ DAT. ZNAŁAZCY WYPLACĘ 50 zł. NAGRODY. ADWOKAT Dr. J. WEISS, UL. KLEI-NOWSKA 3.

Potrzebujemy Ryszarda Wagnera

CIEKAWA OPINJA AUTORA „RYGERSKOŚCI WIEŚNIACZEJ”. — ZWYRODNIENIE ETYCZNE CZŁOWIEKA POWOJENNEGO. — ARTYŚCI NIE POWINNI APELOWAĆ DO ROZUMU!

Rzym, w marcu.

(=) Znakomity kompozytor włoski, **Pietro Mascagni**, zamieścił w jednym z dzienników rzymskich ciekawy artykuł, w którym trafnie oświecił obecny kryzys w sztuce. Oto w skróconiu wywody sławnego Włocha:

„Nie żywię żadnych muzycznych planów, ponieważ uważam czasy obecne za bardzo nieprzychylnie dla twórczości muzycznej. To przekonanie skłoniło mnie do tego, abym **na razie nic nie komponował**. Takie oświadczenie brzmi może dziwnie, gdy je **wypowie artysta**. Nic na to jednak nie poradzę! Twierdzę stanowczo, że obecne pokolenie zupełnie jest **niezdolne do zrozumienia i oceniania dzieł muzycznych**. Wobec tego artysta musi zamilknąć i oczekiwać chwili, w której sztuka **zakwitnie nowymi kwiatami**...

Przedtem było inaczej! Ludzie posiadali więcej **wrażliwości i więcej zrozumienia!** Dzisiaj

najbardziej nęci ludzi sport tak że można mówić wprost o **manji w tej dziedzinie**. Jazz stał się odpowiednim pokarmem dla **zwyrodniałych uszu człowieka nowoczesnego**. **Nie jestem jednak pesymistą!** Wierzę, że prędzej, czy później nastąpi **znovu zmiana na lepsze!**

Artysty współcześni również **popelniają fatalne błędy**. Przemawiają

Ucieczka przed wierzycielami.

(Od naszego korespondenta.)

Przemysł, w marcu.

(—) Wielką sensację w sferach रुपиеckich Przemysła wywołał fakt **ucieczki młodego przemysłowca Adolfa Krämera**, b. właściciela fabryki szczerok i pióropuszków przy ulicy Mickiewicza. Krämer puszczał się na rozmaite spekulacje, które rzadko się udawały, aż w końcu **doprowadziły go do ruiny**. Nie mogąc wybrnąć z długów, Krämer zbiegł przed wierzycielami.

bowiem raczej **do rozumu niż do serca**, a nie należy zapominać o tem, że podstawą wszelkiej sztuki było, jest i będzie **przedewszystkiem uczucie**. Widać to również w **nowoczesnej muzyce**, która jest przeciw dziedziną, w której **uczucie króluje niemal wyłącznie**. **Potrzebujemy dzisiaj nowego Ryszarda Wagnera**, któryby **genjuszem swoim wstrząsnął całym**

światem i przemówił do niego potęgą płomiennego, wulkanicznego uczucia.

Nie jestem, niestety, Ryszardem Wagnerem. Nie mam ani **genjuszu**, ani **siły** do podjęcia walki z obecnym **stanem rzeczy**. Dlatego musiałem **na razie dojść do — rezygnacji**...

Wyznaniu Mascagniego **nie można odmówić szczerości**...

—o—

Instytut dla badania raka.

SZLACHETNY GEST AMERYKAŃSKIEGO FILANTROPA HAILTSA.

Wiedeń, w marcu.

(=) 1 listopada 1929 r. ma wejść w życie fundacja amerykańskiego filantropa Hailtsa, który przeznaczył znaczną sumę pieniędzy na stworzenie w Wiedniu specjalnego instytutu dla

badania chorób wewnętrznych,

ze szczególnem uwzględnieniem raka. Również znany przemysłowiec wiedeński dr. Freidberg przyczynił się bardzo dla zrealizowania owej **dobroczynnej myśli**. Obok owego instytutu powstanie ponadto w Wiedniu specjalny szpital dla chorych na raka.

Emerytura wdowy po Wilsonie.

Nowy Jork, w marcu.

(+) Jak wiadomo, żaden ze słynnych ludzi nie popadł tak prędko w zapomnienie, jak Woodrow Wilson, twórca pokoju światowego i Ligi Narodów, a więc człowiek, mający olbrzymie dla ludzkości zasługi. Obecnie nikt nawet nie pamięta o jego **osamotnionym grobie**, na którym widnieje prosty napis: „Woodrow Wilson. 28. grudnia 1856 — 3. lutego 1924”. W piątą rocznicę śmierci ktoś

przysłał **beziemiennie jeden wieniec na grób Wilsona**, a tylko **dwie osoby** odwiedziły jego mogiłę: wdowa i jej brat.

Dopiero teraz, a więc w 10 lat po zakończeniu wojny światowej, rząd Stanów Zj. przyznał wdowie po Wilsonie **roczną emeryturę 5.000 dol.** Emerytura ta przysłała w porę, bo za można niegdyś wdowa po słynnym człowieku, znajduje się obecnie prawie w niedostatku.

Pałac sportowy Rockefellera.

RAJ, W KTÓRYM MIESZKAJĄ MŁODZI SYNOWIE ROCKEFELLERA. — CHŁOPCY, KTÓRZY UMIELI SOBIE WYBRAĆ... RODZICÓW.

Nowy Jork, w marcu.

(=) John Rockefeller młodszy zaczął zbudować w Pocantico Hills trzypiętrowy dom, który właściwie nazwać należy

palacem sportowym.

Ponieważ młodzi synowie Rockefellera są zamilowanymi pływakami i nurkami, urządono na pierwszym piętrze

olbrzymi basen,

który swemi rozmaitemi tuzaniami i innymi urządzeniami może obudzić zazdrość każdego amatora tych przyjemności. Nie trzeba chyba do dawać, że garderobę urządono z niebywałym zbytkiem i z wielkim komfortem!

Na drugim piętrze mieści się, obok kuchni i spiżarni, **jadalnia** i cały szereg sypialni dla przygodnych gości i trenerów sportowych, którzy mają do dyspozycji liczną służbę. Ponadto znajduje się tutaj sala do gry i duży pokój fotograficzny. Synowie bowiem Rockefellera bardzo gorliwie oddają się również fotografowaniu.

Trzecie piętro zawiera wielki pokój muzyczny dla koncertantów kameralnych. Ponadto znajduje się tam pokój bilardowy i kilka ubikacyj przeznaczonych na studia. Oczywiście naokoło pałacu znajduje się szereg doskonałych boisk sportowych, placów tenisowych i t. d.

Ow pałac sportowy jest ulubionym miejscem pobytu tych chłopców, którzy tu rzeczywiście czuć się mogą, jak

w raju!

Można o nich powiedzieć, iż z wielką troskliwością i trafnością wybrali sobie — rodziców...

Zgon 116-letniego weterana.

Nowy Jork, w marcu.

(+) Najstarszy wojak świata zmarł onegdaj w Meksyku. Był nim 116-letni Rodalio Salazar. Przebieg jego wojowniczego życia był zaiste niezwykły. Wiadomo, że w Meksyku bożek Mars i jego słudzy mają wciąż coś do czynienia z rąkami ciągłych rewolucji. Toteż Salazar brał udział w 33 kampaniach wojennych, a jeszcze w r. 1924, nie zważając na swoje 112 lat życia, wstąpił na ochotnika do armii rządowej, walczącej przeciw rewolucji Huerty.

Przyczyną zgonu tego nestora wojaków był nie uwiąd starczy, lecz otworzenie się rany, otrzymanej przed wielu laty.

FEJLETON „GAZ. POR.” z 26. III. 1929.

JÓZEF PILSUDSKI.

5

Nasza drukarnia w Łodzi.

Pozatem w szafce stała maszyna drukarska angielskiego systemu „Model-Press”. Maszynka niewielka, ważąca coś około 7 pudów, z ramą małą, mieszcząca zaledwie jedną stronicę „Robotnika”. I taka właśnie maszyna używana za granicą, w krajach z cywilizowanymi prawami dla słowa drukowanego, jedynie do odbijania niewielkich ogłoszeń i biletów wizytowych — taka maszyna stanowiła nadzwyczajny postęp w porównaniu z przed P. P. S-ową techniką drukarską w organizacjach rewolucyjnych pod caratem.

Na maszynie, jak powiedziałem, można było odbijać od razu tylko jedną stronicę naszego pisma i dopiero po odbiciu jednej można było przystąpić do następnej. W ciągu jednej godziny odbijaliśmy od 300 do 400 egzemplarzy. Szyb

kość zależała głównie od tego, czy można było w danej chwili sprzątnąć więcej hałasu, czy nie. W celu zmniejszenia hałasu maszyna była wszędzie, gdzie jej części stykały przy pracy, oklejona gumą, rzemykami i sukniem. I raz po raz trzeba było przerywać robotę, by to lub owo w niej naprawić — przykręcić śrubkę, dolać oliwy na osie, przykleić pasek jakiegokolwiek materiału, zamiast tego, który odleciał przy robocie. Co pięćdziesiąt egzemplarzy trzeba było rozsmarować farbę na talerzu i baczyć przytem, by farby nie było za dużo, bo w tym wypadku arkusiki papieru, złożone po odbiciu jeden na drugim, ogromnie się brudziły i druk stawał się nieczytelny. Gdy przeciwnie brało się farby za mało, to przy malej presji, jaką rozwinąć można było przy tym systemie drukarskim, druk wychodził blade, co na petliwych stronicach czyniło druk również niedogodnym do czytania i niewyraźnym, szczególnie dla ludzi, nie przyzwyczajonych do czytania, a ci przecież stanowili większość czytelników naszego pisma.

Licząc więc wszystkie przerwy w produkcji na każdą godzinę pracy wypadło przeciętnie 250—280 egzemplarzy. A że biliśmy wówczas 1900 egzemplarzy pisma, więc samo odbijanie jednej stronicy zajmowało nam 8 godzin pracy. Gdy się zaś doliczy czas zużyty na przygotowanie do pracy, zabijanie stronic w ramę, zrobienie korekty i wreszcie usunięcie śladów roboty, będziemy mieli 9 co najmniej godzin tańca koło maszyny dla odbicia jednej stronicy „Robotnika”. Była to nasza dzienna produkcja.

Co się tyczy hałasu sprawianego przez robotę, to przy ostrożnym odbijaniu, gdy się niejako trzymało w garści całą maszynę i zwracało uwagę na najmniejsze jej kaprysy, największy hałas sprawiała czynność brania z kupy papieru jednego arkusika w celu położenia go na maszynę. Szczęśliwie papieru — oto najgłośniejsza procedura! Nic dziwnego, że w czasie samej roboty, służąca z nieodstępna od niej moja żona mogły sprzątać w sąsiednim pokoju, nie słysząc z gabinetu-dru-

karni żadnego podejrzanego szmeru.

Muszę jednak przyznać, że odbijanie należało do najprzykrzych, najnudniejszych robót jakie znam.

Chwytasz arkusik papieru, przymerzasz go tak, by upadł akurat w odpowiednim miejscu naprzeciw czcionek; przyciskasz rączkę maszyny — klap! Paszcza się zamknęła, papier dotknął się czcionek, walki pobiegły na talerz; podejmujesz rączkę do góry — paszcza się otworzyła, odkładasz zadrukowaną stronę na lewo i znówu dalej w kółko. I gdyby nie było żadnych przeszkód, gdyby można było nie zwracać uwagi ani na hałas, sprawiany przez maszynę, ani na to, co się w sąsiednich pokojach dzieje, gdyby można było złać się niejako z tą maszyną, zastosować się zupełnie do jej poruszeń i kłapać sobie spokojnie, myśląc o czem innym. Ba! zapominałeś się, a już słyszysz okrzyk towarzysza pracy, który drbie przy kaszcie

(C. d. n.)

Rewelacyjne wynurzenia Wasyla Wyszywanego.

PROONUJE OGŁOSZENIE LWOWA WOLNEM MIASTEM NA WZÓR GDAŃSKA. — SYMPATYZUJE Z BOLSZE-
WIKAMI I FASZYSTAMI. — WŁADZY NIE CHCE, BO UCZY SIĘ EKONOMI

Paryż, w marcu.

Tutejsza kolonia ukraińska urządziła w tych dniach uroczyste posiedzenie, poświęcone pamięci Szewozenki. Na specjalne zaproszenie komitetu organizacyjnego, w zgromadzeniu tem brał udział były ks. Wilhelm Habsburski — osławiony Wasyl Wyszywany, odwieczny kandydat do tronu „złączonej i niezależnej Ukrainy”. Wygłosił z tej okazji dłuższe przemówienie, niezmiernie charakterystyczne w ustach tego niedoszłego „króla ukraińskiego”. Rzecz godna uwagi, że wówczas, gdy o sytuacji na Ukrainie sowieckiej mówił obszernie i szczegółowo, w sprawach Małopolski — lub jak się wyrażał — „polskiej i rumuńskiej części Ukrainy”, wykazał dużo rezerwy i wstrzeżności, zaznaczając, że wolałby wcale tego tematu nie poruszać. Mimo to nadmienił, że uważa, iż najracjonalniejsze załatwienie kwestji „galiicyjskiej” byłoby ogłoszenie Lwowa wolnym miastem, na wzór Gdańska (!). W tym wypadku — dodał Wasyl Wyszywany — sama Polska zrezygnowałaby z Galicji na rzecz niezależnej Ukrainy, gdyż po stworzeniu tej niezależnej Ukrainy, Polsce zależałoby na zachowaniu i utrwaleniu z nią dobrych sąsiedzkich stosunków.

W jaki sposób powstanie ta Ukraina? — Tylko drogą ewolucji — odpowiada Wasyl Wyszywany.

Zadnej interwencji zagranicznej w sprawach sowieckich nie będzie, również nie przypuszczam możliwości wybuchu rewolucji wewnętrznej. Bolszewicy sami prowadzą Ukrainę swym systemem rządzenia do oswobodzenia narodowościowego. Nienawidzę wojny i przelewu krwi, tylko ewolucja jest moim hasłem. Trzeba mieć cierpliwość. Nie wierzę również w możliwość powrotu hetmana Skoropackiego na Ukrainę. O rządach reakcyjnych na Ukrainie niema mowy. Przyszłość należy do demokracji, do samego narodu.

W dalszym ciągu Wasyl Wyszywany zaznaczył, że o ile znajdują się na Ukrainie, wzgl. w Małopolsce „oszuści polityczni”, którzy spekulują jego imieniem, do czynią to bez jego udziału i wbrew jego woli. Gdy jeden z uczestników zgromadzenia wymienił nazwiska „batków” Połtawca, Razumowskiego i innych „hetmanów”, którzy występują z propagandą polityczną na rzecz byłego księcia Habsburskiego, on uśmiechając się, oświadczył, że dla wszystkich tych samozwańców jego współpracowników znajduje tylko jedno jedne określenie, a to wyraz rosyjski: „Zaliki” (oszuści).

Wykazując brak konsekwencji w swych dalszych wynurzeniach, Wasyl Wyszywany wkońcu oświadczył: „Zadnego udziału w ruchu ukraińskim nie biorę (?). Mam dużo sympatii dla narodu ukraińskiego, z którym zbliżyłem się w czasie wielkiej wojny, lecz żadną polityką obecnie nie zajmuję się. Wobec wszystkich stronnictw ukraińskich żywię jednakowe sympatie. Żyję od dłuższego czasu we Francji, w willi podmiejskiej zajmuję się badaniem nauk ekonomicznych, a wszystko to, co dzieje się w moim imieniu w dziedzinie kwestji ukraińskiej, jak już wymieniłem, jest pracą samozwańczą, bez mego udziału. Do

roboty politycznej wogóle nie nadaję się. Gdy w sierpniu r. 1918 hetman Skoropacki objął rządy na Ukrainie, do mnie zgłosiła się delegacja ukraińskich wpływowych stronnictw z prośbą o dokonanie zamachu stanu i objęcie funkcji hetmańskiej w Kijowie. Możliwie wyobraziłem sobie, że dokonanie tego przewrotu nie było połączone dla mnie z żadnymi trudnościami, gdyż stałem na czele armji okupacyjnej na Ukrainie. Jednak tego nie uczyniłem,

czego dotąd bynajmniej nie żałuję.

Z przekonani swoich jestem bardzo flewicowo usposobiony. Sympatyzuję z bolszewikami i faszystami, gdyż faszystów od bolszewików i odwrotnie dzieli jeden tylko krok. By doprowadzić zniszczonej kraj do uzdrowienia, opanteo na ustroju parlamentarnym, trzeba, by w kraju rządził dyktator, a ja do dyktatury nie nadaję się. Władzy dla siebie nie szukam i proszę publicznie zdementować tę legendę. Zaś

Przygoda miłosna księcia francuskiego

ZAFANTCWANIE CENNEGO PIERSIENIA JAKO CIEKAWY EPILOG SŁAWNEGO ROMANSU MIŁOSNEGO. — AWANTURNICZE DZIEJE MIŁOŚCI. — CIEKAWY TRÓJKĄT MAŁŻEŃSKI.

Paryż, w marcu.

(—). Egzekutor sądowy zjawił się onegdaj w małym mieszkaniu przy ul. Bosquet. Odwiedził niejakiego Ferdynanda Laffita, aby mu zająć rzeczy za niezapłacone długi. Laffit wręczył mu

cenny pierścień z wielkim brylantem.

Wspaniały klejnot zniknął w torbie urzędnika, który żdziwił się kontrastem między nim, a skromnym wyglądem mieszkania. Urzędnik pożegnał się, drzwi za nim się zatrzasnęły. Tak się zakończył ostatni akt romansu miłosnego, który niegdyś zaprzął uwagę całej Francji...

Ferdynand Laffit był przed laty mężem kochanki księcia Antoniego Orleańskiego. Starzejący się książę był wówczas po uszy zakochany w uroczej blondynce, Luizie Chardonet. Rozpoczęła ona swoją karierę jako tancerka i niebawem stała się gwiazdą półświatka w stylu Damasowskiej Małgorzaty Gautier. Antoni Or-

leański, który z Hiszpanji często przybywał na dłuższy pobyt do Paryża, zapoznał się z piękną Luizą i zasypywał ją klejnotami.

Przy ul. Rembrandta urządził jej wspaniałe mieszkanie, którego dwa salony wyglądały, jak galerja obrazów. Jeżeli książę był oficjalnym przyjacielem Luizy, to w cieniu tego stosunku krył się jej mąż Laffit, który aprobował chętnie ten korzystny związek.

Rozpoczęło się teraz życie, pełne najszalniejszych przygód. Książę obwoził parę małżeńską po luksusowych miejscowościach kąpielowych; tam najczęściej przedstawiał Luizę jako swą nieslubną córkę. Niesłychane wydatki księcia wywołały wreszcie niezadowolnienie jego rodziny w Hiszpanji.

Dotarło do dyplomatycznej interwencji, książę musiał opuścić swą willę w Nizy, w której wówczas właśnie przebywał. W towarzysystwie trzech lajnych policjantów wsiadł do auta

nym politycznym organizacjom na Ukrainie i w Małopolsce nie pomagam, również nie mam oddanych mi zwolenników. Słyszałem, że rzekomo mam dużo czynnych zwolenników wśród Ukraińców. Stwierdzam, że należy to do dziedziny legend. Wkońcu Wasyl Wyszywany opowiadał, w jaki sposób nazwano go Wasylem Wyszywanym. Będąc mianowicie w r. 1918 w Kijowie na czele strzelców ukraińskich, wręczono mu koszulę wyszywaną przez strzelców. Gdy ubrany w tej koszulce po raz pierwszy ukazał się na pewnej uroczystości wojskowej, ktoś z obecnych dowódców austriackich nazwał go „Wasylem Wyszywanym”. Od tego czasu znany jest pod tem nazwiskiem.

i grzecznie został odstawiony do granicy hiszpańskiej. Tutaj osadzono go w zamku Sant-Luka. Pewnego razu pozwolono mu wziąć udział w walce byków. Nagle zjawiła się tam jasnowłosa Paryżanka — Luiza Chardonet! Książę wsiadł do auta i odjechał. Luiza uprowadziła swego księcia.

Afera ta jednak miała pewien szkopuł. Książę nie mógł już robić hojnych prezentów i miał mało pieniędzy. Znajdował się przecież pod kuratelą! Wobec tego Laffit stracił ochotę do tolerowania tego stosunku. Zażądał rozwodu, zabrał z wytwornego mieszkania wszystko, co mógł zabrać, a równocześnie książę musiał również powrócić do Hiszpanji. Luiza pozostała sama!

Nastąpiły niezliczone procesy, a koniec: pięć lat upłynęło od tego czasu. Luiza Chardonet zmieniła się i postarzała wskutek choroby i zmartwień. Mieszka teraz w bardzo skromnym mieszkaniu u b. służącego, który się zajął chorą, zapomnianą kobietą. Ani śladu piękności i bogactwa! Ferdynand Laffit, b. awanturnik stał się skromnym kupcem. Popadł w kłopoty finansowe i resztki jego mienia miały zostać zaantowane. Wówczas wręczył pierścień dla pokrycia długów. Pierścień, który niegdyś należał do księcia Antoniego Orleańskiego...

Dziesięć tysięcy dłuźników w kozię.

Londyn, w marcu.

Prawo uwięzienia za długi, do dzisiaj obowiązujące w Anglii było przedmiotem gwałtownej krytyki ze strony sir Edwarda Parry na bankiecie ligi reformy prawa karnego.

Sir Parry prawo uwięzienia za długi określił, jako pozostałość niewolnictwa, jako skandal w XX. w. i stwierdził, że od zakończenia wojny liczba uwięzionych dłużników znowu się powiększyła i wynosi obecnie około 10 tysięcy

Sir Parry posunął się aż do twierdzenia, że prawo pomaga bezwiednie „niepożądanym” dłużnikom wykonywać rodzaj szantażu; skoro bowiem dłużnikowi grozi więzienie, rodzina niejednokrotnie poczuwa się do obowiązku wynalezienia niezbędnej sumy pieniędzy, by pokryć zobowiązanie.

W Anglii z wielkiem zainteresowaniem oczekują wyniku tych krytyk, tembardziej, że sir Parry stanowi autorytet w dziedzinie sądownictwa.

Kryminaliści proszą o urlop.

Lwów, 25. marca.

Pomysłowość kryminalistów odsiadujących kary za kratami więzienia jest naprawdę niewyczerpana. Korzystają oni z każdej sposobności aby składać władzom więziennym sążniste petycje domagając się różnych udogodnień.

Ostatnio powodem składania memorjałów stała się groźba powodzi. Więźniowie z kilku wiezień

nad brzegami Wisły — złożyli do min. sprawiedliwości prośbę o urlopy na czas powodzi, względnie o przeniesienie ich na wyższe piętra.

Ministerstwo po smutnem doświadczeniu z „Hipkiem-warjatem”, prośbę odrzuciło.

Wydano zarządzenie aby w razie powodzi więźniowie przeprowadzeni byli czasowo do aresztów w pobliskich miejscowościach

Jak daleko rozchodzi się huk?

Lwów, 25. marca.

Doświadczenia wykazały, że huk pioruna słyca najdalej o 33 kilometry. Huk wielkich armat słycać o 156 kilometrów. Pod New Jorkiem użyto kiedyś do wybuchu 130 ton dynamitu; huk tego wybuchu było słycać o 295 kilometrów. W r. 1917 wybuchła wielka mina na froncie angielskim; wtedy huk było słycać blisko Dublinu, czyli o 645 kilometrów. Wybuch wulkanu Catopai w r. 1744 wywołał straszny huk, który słycać było na 963 kilometry.

Rekord jednak pobit wybuch wulkanu Krakatoa w r. 1883; wtedy huk słycać było na odległość 2895 kilometrów

„OLKA” sprzedaje najtaniej trwale wyroby Rynek 35. pończosznice i bieliznę

Kącik radjowy.

PROGRAM AUDYCJI RADJOWYCH

Wtorek 26. marca 1925.

Warszawa (1885) 17.55 Koncert orkiestry P. R. pod dyr. J. Ozimńskiego, 19.50 Transmisja opery z Poznania.

Kraków (314) 17.55 Transmisja koncertu z Krakowa, 19.50 Transmisja opery z Poznania.

Poznań (396) 17.55 Koncert orkiestry P. R. (Transmisja z Warszawy). 19.20 Recytacje poezji w wykon. p. Buczyńskiej, 19.50 Transmisja z Teatru Wielkiego w Poznaniu.

Katowice (416) 16.00 Muzyka z płyt gramofonowych, 17.50 Koncert popołudniowy, 19.50 Transmisja opery z Poznania.

Wilno (455) 17.55 Recital fortepianowy młodego pianisty Fauti. W programie: J. Bach i Chopin.

Wrocław (321) 20.00 Transmisja z Teatru Miejskiego. „Aida”, opera w 4 aktach Verdi'ego.

Praga (348) 19.30 Koncert symfoniczny Filharmonii Czeskiej.

Lipsk (391) 20.00 Pieśni walijskie, irlandzkie i szkockie Beethovena. Wykona Olga i Dora Ronthaler, 21.00 Koncert popularny, 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

Sztuttgart (374) 21.30 Koncert orkiestry filharmonicznej. Solista G. Beerwald (skrzypce).

Tuluza (382) 20.30 Arje operowe, 21.00 Lekki koncert orkiestrowy.

Sztokholm (438) 18.00 Koncert radioradji. 20.00 Transmisja z Opery Królewskiej. „Mignon”, opera Thomasa.

OGŁOSZENIA.

KUPNO I SPRZEDAŻ.

12 groszy za wyraz.

FIRANKI KAPY, GARNITURY, DYWANY, CHODNIKI, MATERJE MEBLOWE, POŚCIEL sprzedaje i przerabia w jednym dniu **K. SKIBIŃSKI** Lwów, Kopernika 4. Tylko naprzeciw Szkowrona.

AUTO limuzyna, stan znakomity sprzeda Kawiarnia Wiedeńska, bufet, Lwów. 2606-3

FORTEPIANY, pianina, na różne ceny pod gwarancją sprzedaje, mienia, kupuje: Hanak, Piłsudskiego 21. I. p. 2285-10

FIRANKI

kapy, portjery, dywany, chodniki i materje meblowe poleca po cenach umiarkowanych Wytwórnia Firanek i Kap **W A N K** plac Marjacki, 5, 1. piętro. 2608-10

SAMOCHÓD ciężarowy okazjnie do sprzedania „Pilot”, Lwów, Batorego 4. 2499-10

POSADY POSZUKIWANE.

3 grosze za wyraz.

ZDOLNY technik dentystyczny z pięcioletnią praktyką, pracujący w złocie i kauczuku, z dobrymi referencjami, obejmuje posadę zaraz. Zgłoszenia do Administracji pod „Technik”. 2642-3

SILA biurowa z ukończonym kursem handlowym, pisząca biegle na maszynie obejmie posadę zaraz. Zgłoszenia do Administracji pod „Sila”. 2642-3

BUCHALTER-biuralista z długoletnią praktyką, biegle piszący na maszynie, pilny i sumienny, dobrze się reprezentujący poszukuje stałej w poważnej instytucji posady. Dobre referencje. Zgłoszenia pod „Samodzielny” do Administracji „Gazety Porannej”. 2551-6

MŁODA praktykowna pielęgniarka masażystka przyjmie posadę do chorej osoby na skromnych warunkach. Najchętniej wyjedzie na prowincję lub do kapiel. Ul. Franciszkańska 8. parter na lewo od 3-4. 2588-2

SYPIALNIE, jadalnie, salony biurowe i kuchenne, solidne poleca Miejska Wystawa, pl. Halicki 10, w podwórzu. 2414-10

KAPELUSZE, wiosenne modele poleca Topolnicka, Pasaż Mikolascha, I. p. 2391

ZYCIE płciowe! Dziesięć cennych pożytecznych książek tylko pięć złotych. Doktor Müller: „Najnowszy lekarz domowy”. Doktor Braun: „Samogwałt mężczyzn-kobiet”. Doktor Gelsen: „Hygiena miodowych miesięcy”. Doktor Surlet: „Sekretne sposoby małżeńskie”. Doktor Korabiewicz: „Choroby weneryczne, uleczalność syfilisu”. Jeszcze pięć innych ciekawych, pożytecznych książek, tylko pięć złotych. Wysyłamy za gotówką lub zaliczką pocztową. Na wydatki załączyc jeden złoty 50 gr. (można znaczki pocztowe). Warszawa, Redakcja „Świt”, Nowowiejska 32. 2159-15

MIESZKANIA, SKLEPY.

10 groszy za wyraz.

SZUKAM 4 pokoje ew. willa z ogrodem, czynsz z góry, łaskawą wiadomość z warunkami do Administracji za okazaniem kwitu inser. pod „Willi”. 2590-3

POSZUKUJE mieszkanie 4 pokoje z prz. najchętniej w okolicy Parku stryjskiego, Zielonej itp. Wiadomość z warunkami do Administracji pod „Z. P. Nr. 29”. 2591-3

PRZEDSIĘBIORSTWO techniczne poszukuje 2 pokoje na biuro oraz suchych magazynów w okolicy ul. Piłsudskiego, Kochanowskiego, Batorego lub Zyblikiewicza. Wiadomość pod „Biuro-magazyn” do administracji.

WOLNE POSADY.

10 groszy za wyraz.

PRAKTYKANTA bezpłatnego i gumienego potrzebuje Treter, Lwów, Skalka 1. 2605-3

POMOG LEKARSKA.

CHOROBY WENERYCZNE i zastarzałe skórne, neurastenję seksualną leczy specjalista Dr. Frisch, Wałowa 11, Tel. 55-20. 1943-2

ROZNE DONIESIENIA.

10 groszy za wyraz.

INSTYTUT Kosmetyczno - Fryzjerski Berty Thiel, pl. Trybunalski 1, I. p., Telefon 54-86. Ostatnie nowości z zakresu kosmetyki, okłady odmładz., maseczki gorące przeciw zmarszczkom — przyprawianie sztucznych rzęs, farbowanie brwi na stałe, farbowanie włosów Henną, ondulacja wodna, najnowsze fryzury, manicure. 2607-3

RATUJECIE swe żołądki i pijeć w czasie świąt tylko wody mineralne wyrobu fabryki „Zdrowie” (ul. Zdrowie 9., tel. 14-72). Uznane przez P. T. Lekarzy za najlepsze, usuwają skutecznie przeładowanie żołądka, dopomagając w trawieniu. 2618-6

TRUDNOŚĆ DOBREGO ulokowania pieniędzy, to kłopot wielu kapitalistów. Mam pewną lokatę z zyskiem 25%. Żadna lichwiarska pożyczka. Zgłoszenia pisemne pod „Lwów-Trudność” do Biura Ogłoszeń. Legionów 1. 2623

OKULARY, ewikiery, lorgnony, jakoteż wszelkie reperacje najtaniej poleca optyk Schwarz, Sobieskiego 2. 2617-2

Inserujecie
w GAZECIE
PORANNEJ

RADIO AMATORZY!!! OKAZJA ŚWIATECZNA!!!

AKUMULATORY do żarzenia, baterje anodowe z kwasem i ładowane, pierwszej jakości pod gwarancją dostarcza po bardzo niskich cenach reklamowych, uskutecznia wszelkie naprawy i ładuje

Fabryka Akumulatorów „E K A”

Ska z O. O. we Lwowie
ul. Kopernika 18

Rzadka Okazja!

w tygodniu przedświątecznym sprzedaje po cenach znacznie niższych

GRAMOFONY wszelkiego rodzaju oraz **PLYTY** nowe począwszy od zł. 4.50

tylko Największy Skład Gramofonów

„MELODJA” Lwów, Kopernika 5.
tel. 8-59.

JUŻ NADESZŁY NAJŚWIEŻSZE NOWOŚCI PŁASZCZY, SUKIEN I GARSONEK WELNIANYCH. TOWAR DOBOROWY. CENY NIEBYWALE NISKIE.

MAGAZYN I PRACOWNIA KONFEKCJI DAMSKIEJ D. WEISSBERG

Proszę obejrzeć bez przymusu kupna.

LWÓW, Sobieskiego 2, róg pl. Marjackiego.

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 30 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) nadesłane 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) po kronice 45 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w tytule (kronika, repertuar) 55 gr.

wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 70 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., kupno i sprzedaż za słowo 12 gr., matrymonialne, korespondencje i prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 3 gr. Ogłoszenia drobne przyjmujemy tylko za

złotówkę. Cała strona ogłoszeniowa 300 zł., cała strona tekstowa 600 zł., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 700 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru dolączamy 25 proc. Odpowiedzialność za terminowy druk nie przyjmujemy. Porty przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga:

KREDYT URZĘDNICZY („Szatniówka”) spółdzielnia kupców lwowskich Braterowska 5. wydaje P. T. Urzędnikom państwowym i prywatnym asygnały na odzież, obuwie, galanterję, maszyny do szycia i pisania, rowery, meble, porcelanę itp. płatne w 5-12 ratach. Telefon 66-36. 2630-3

NA WIELKANOĆ!

najtaniej i w największym wyborze
**Porcelanę, Szkło
KRYSZTAŁY
Alpakę Frageta**

poleca firma

Aleksander Onyśko

Lwów, Halicka 20 (róg Wałowej)
Tel. 69-75.

ZAWIADOMIENIE!

Z dniem dzisiejszym oddaliśmy
wyłączną sprzedaż

**MOTOCYKLI angielskich
A.J.S. i B.S.A.**

na okręg lwowski firmie

AUTOMOTEUR

Dom techniczny i handlowy

Andrzej PILECKI

we Lwowie, ul. L. Sapiehy 34.
Telefon 72-63.
Auto-Service
Lwów, pl. Smolki 5

**Ceraty, Przedściółki, Rogózki
Pasty do podłóg, Wosk, Ter-
pentyne, Szczotki**

najtaniej

„**SUDHOFFA**

Lwów - Akademicka 8.

Idealne w smaku

Szynki i wszelkie wędliny,
Wódki, Wina, Likjery, Ko-
niaki, Romy i wszelkie De-
likatesy kupujemy najlepiej

u TELICZKOWEJ

we Lwowie ul. Akademicka 6.

Każdemu bez poręki
sprzeda firma „**KA-TE**” UL. SOBIESKIEGO 13
Telef. Nr. 43-39.

MEBLE

wszelkiego rodzaju NA DŁUGOTERMI-
NOWE SPŁATY.

Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 8 lamów (szpalt.) tekstowe na 4 (szpalt.).

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

Z dostawą na miejsce lub prze-
syłką pocztową zł. 3.50
Bez dostawy zł. 6.
Za granicę zł. 7.